

وضعیت بهداشت دست ، چالشها و راهکارها (کارآزمایی بالینی بهداشت دست در بیمارستان سلمان فارسی(تامین اجتماعی) بوشهر در سال ۱۳۹۴)

چکیده

مقدمه وهدف: یکی از مهمترین رفتار بهداشتی مورد تاکید در بیمارستانها به عنوان ابزار و شیوه کنترل و ارزیابی عفونت های بیمارستانی، بهداشت دست است. هدف از این مطالعه ارزیابی متغیرهای تاثیر گذار بر وضعیت بهداشت دست در بین کارکنان بیمارستان با رویکردی "شناختی - عملکردی" می باشد. در این رویکرد وضعیت بهداشت دست در چهارچوب سه مولفه مورد بررسی قرار گرفت. ۱- مولفه ساختاری ۲- مولفه عملکردی ۳- مولفه شناختی

روش کار: تحقیق از نوع مداخله ای بود. وضعیت رعایت بهداشت دست قبل از مداخله و بعد از مداخله در بازه زمانی یک ساله مورد مقایسه قرار گرفت. در این پژوهش از روش تلفیقی استفاده شد. روش نمونه گیری به صورت تصادفی ساده بوده است. حجم نمونه در گروههای مختلف درمانی (پرستار، ماما، پزشک ، تکنسین ها و خدمات) ۲۱۰ نفر بود. در روش کمی از تکنیک پیمایشی با ابزار پرسشنامه و نمونه گیری آزمایشگاهی استفاده شد. روش کیفی مبتنی بر تکنیک مشاهده مستقیم با به کار گیری چک لیست نظارتی سازمان بهداشت جهانی بود. تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و دستورات عمل سازمان بهداشت جهانی با آزمون های ویلکاکسون و کروسکال والیس صورت گرفت. در پرسشنامه ، هر یک از مولفه های تحقیق شامل و روایی آنها از طریق آزمون آلفای کرونباخ سنجیده شد.

یافته ها: در متغیر "خود اظهاری" افراد طبق یافته ها ۸۲٫۸۰ درصد افراد در سطح عالی معتقد هستند که بهداشت دست بر کیفیت کنترل عفونت تاثیر گذار است. ۸۷٫۳۰ درصد افراد با بیشترین فراوانی در سطح متوسط اظهار می دارند که اصول بهداشت دست را رعایت می کنند. از لحاظ ساختاری، وضعیت بهداشت دست ۵۸٫۳ درصد خوب است. از لحاظ شناختی، وضعیت بهداشت دست ۴۱٫۵ درصد خوب است. از لحاظ عملکردی، وضعیت بهداشت دست ۲۶ درصد می باشد. قبل از مداخله نتایج تحقیق نشان داد که رفتار بهداشت دست در گروه پرستاری ۲۸ درصد، در گروه داخلی ۱۵ درصد، در گروه جراحی ۵۵ درصد، بیهوشی ۱۷ درصد ، در خدمات ۲۵ درصد و در تکنسین ها ۵۰ درصد بوده است. پس از انجام فعالیتهای مداخله ای(نظارتی، ارزیابی، آموزشی و نگرشی - عملکردی) رفتار بهداشت دست در پرسنل بیمارستان در مجموع ۱۵ درصد ارتقاء یافته است.

نتیجه گیری: نتایج تحقیق نشان می دهد که عمده چالش پیش رو عدم تناسب شرایط شناختی با وضعیت عملکردی است به تعبیری وضعیت بهداشت دست هرچند از نظر "خود اظهاری" در وضعیت متوسط رو به بالا قرار دارد اما از لحاظ عملکردی رعایت بهداشت دست در بیمارستان متوسط رو به پایین می باشد. با انجام مداخله های کل نگر و با تاکید بر تغییر در مولفه های ساختاری، شناختی و عملکردی رفتار بهداشت دست در پرسنل درمانی بهبود می یابد.

واژه های کلیدی: بهداشت دست، مولفه ساختاری، مولفه عملکردی و مولفه شناختی